

RESUM FINAL DEL XXXIII CURSET AADIPA : “Jardins de l’artifici a la restauració”.

Les conclusions que en puc treure del Curset són :

- a- La major part dels jardins, ja siguin privats o públics, amb el pas del temps, experimenten un canvi de funció, ja sigui perquè passa d’un ús particular a un de col·lectiu o perquè essent ja un espai públic té un canvi en la tipologia dels usos i sobretot en la seva intensitat.
- b- Per restaurar-los es planteja la qüestió del retorn a l’original, s’ha de partir de la base que hi ha noves necessitats, però també cal conèixer l’existència o no de material d’arxiu i restes arqueològiques que puguin ajudar.

Hem pogut veure formes d’intervenir en jardins històrics amb **criteris molt diferents**. Des dels més acadèmics, consistents a seguir una metodologia amb un profund estudi històric del material gràfic i arqueològic del lloc, a altres en que les restes arqueològiques i el material d’arxiu no existeix, aleshores preval la intuïció i les formes resulten ser més lliures.

Del primer cas hem vist la restauració del Bosquet de les Tres Fonts de Versailles a on gràcies a l’existència de material d’arxiu exhaustiu i a la presència de restes arqueològiques s’ha pogut tornar a l’estat original tant del bosc com de les fonts. També en el Capritxo de Osuna (Madrid) l’existència de material d’arxiu lligada a la creació d’una escola taller, destinada a la formació de persones expertes en aquets tipus de restauració, va permetre la recuperació d’aquest jardí de tipus anglès, amb recorreguts i espais molt diferenciats .

En el segon apartat tenim com a exemple, la restauració del Jardí de San Telmo (Sevilla) en el que les traces s’han reinventat a partir de les úniques restes històriques que quedaven, alguns arbres. El jardí de la Quinta Amelia a Sarrià (Barcelona) on la forma dels setos que donen lloc als diferents espais, es dibuixen a partir de la idea de cabells tallats caiguts al terra.

Cal destacar dins dels jardins del segle XX la restauració del Jardí de la Villa Noailles de Guévrékian, una petita joia “mineral” , ja que en ell l’important són les formes geomètriques més que la vegetació que quasi no existeix.

Un altre tema tractat al curset ha sigut el pas de jardins **privats a parcs públics** , amb el que això comporta de canvis en la intensitat i en la tipologia dels seus usos. Alguns exemples que varem veure : el Parc de Ca l’Arnús a Badalona, el parc de Can Mercader a Cornellà de Llobregat, Can Boixeres a l’Hospitalet de Llobregat.

Altres com el Parc Güell (Barcelona), Santa Clotilde (Lloret de Mar), Boboli (Floència), La Granja d’Esporles (Mallorca), amb un origen privat i actualment convertits en museus a l’aire lliure amb milions de visitants l’any. En el cas de Santa Clotilde s’ha optat per limitar l’accés a 100 persones per hora , però el Parc Güell no té límit de visites i això fa que la seva degradació sigui molt forta.

Molts dels Jardins de Forestier o de Rubió i Tudurí no tenen la **protecció** que es mereixen i per això son reserva de sol per a les necessitats d’equipaments, com és el cas de Laribal a Montjuich on es va situar la Fundació Miró .La Devesa de Girona també ha sigut al llarg de la

seva història un espai verd retallat per les necessitats de la ciutat , el pas de trens ,de carreteres ...

El problema que tenen els propietaris de jardins històrics es el de **mantenir-los** . Això fa que molts d'ells no puguin fer-ho i aleshores passen a mans públiques o a altres propietaris que no respecten l'esperit inicial del jardí.Com aconseguir que els propietaris de jardins històrics tinguin ajudes per tal de poder-los mantenir ? . A la Gran Bretanya existeix el National Trust, una associació formada per propietaris de patrimoni. L'estat els ajuda econòmicament a canvi de que els mantingui i els obri al públic. Pinya de Rosa és el cas d'un jardí que pertanyia a una família i que al no poder mantenir-lo ha tingut que vendre-lo a una societat que no sabem com l'utilitzarà i mantindrà.

Les **visites** realitzades el primer dia al Laberint d'Horta, Parc de Les Heures (Barcelona) i l'últim dia al Pinya de Rosa (Blanes) i Santa Clotilde (Lloret de Mar), ens varen permetre copsar la realitat in situ, i entendre millor el tema de l'aigua, el tipus de vegetació així com els problemes del seu manteniment .

Carme Riu Canal, arquitecte.

Directora del XXXIII Curset de l'AADIPA.

Figueres, 14 de gener del 2011.